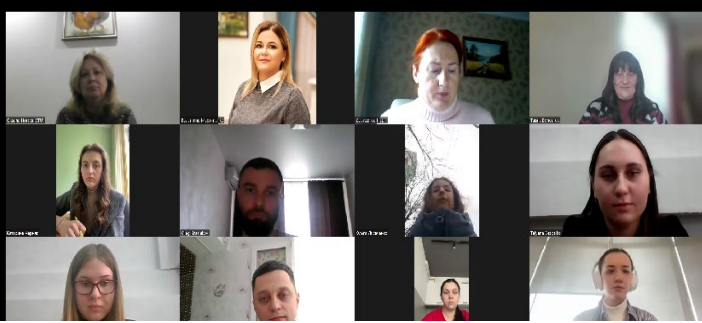
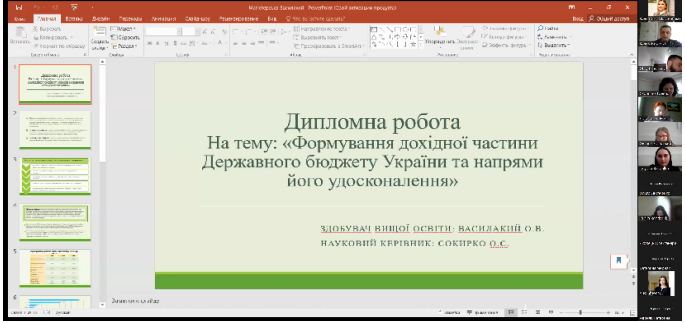
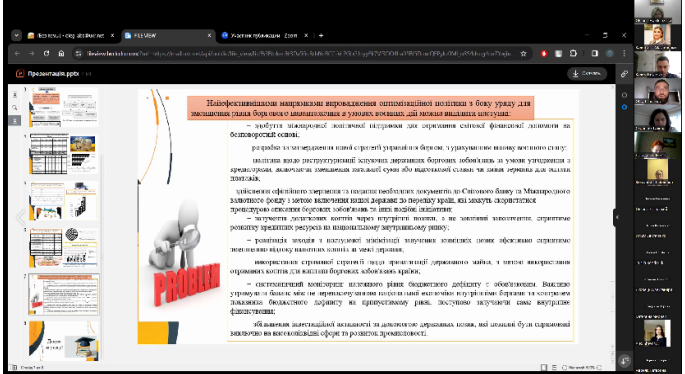

7-8 лютого 2024 року на кафедрі публічних фінансів факультету фінансів та цифрових технологій Державного податкового університету відбувся захист кваліфікаційних робіт здобувачів другого магістерського рівня вищої освіти денної форми навчання групи ФМУП-22-1. Екзаменаційна комісія була представлена у складі: голови – Бондарук Таїсії Григорівни, завідувача кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національної академії статистики, обліку та аудиту, д.е.н., професора, членів комісії – Давиденко Надії Миколаївни, завідувача кафедри публічних фінансів, д.е.н., професора кафедри публічних фінансів Державного податкового університету, Гордей Оксани Дмитрівни, д.е.н., професора кафедри публічних фінансів Державного податкового університету, Скрипник Галини Олексіївни, к.е.н., доцента кафедри публічних фінансів Державного податкового університету.

Показники	Зведений бюджет					Державний бюджет				
	факт 2020 рік	факт 2021 рік	факт 2022 рік	Відхилення млрд грн	змінч, %	факт 2020 рік	факт 2021 рік	факт 2022 рік	Відхилення млрд грн	темп росту, %
Доходи	1376,7	1662,3	2196,2	533,0	132,1	1076,0	1296,8	1787,3	490,5	137,8
Видатки	1595,4	1845,4	3043,5	1198,1	164,9	1288,0	1490,2	2705,4	1214,2	181,4
Надлиг кредиту	15,5	14,2	10,3	-3,9	-	15,0	13,6	9,0	-4,6	-
Поверненя в кредит	-9,8	9,4	12,7	3,3	-	-9,5	9,1	12,3	3,2	-
Дефіцит (-) /профіцит (+)	224,5	187,8	844,8	657,0	-	217,6	198,8	914,7	715,9	-

Показники	2017	2018	2019	2020	2021
Капітальні інвестиції, у тому числі (млрд грн)	448,54	578,7	623,9	419,8	528,8
кошти державного бюджету (млрд грн)	15,2	22,8	30,8	36,5	48,5
кошти місцевих бюджетів (млрд грн)	41,5	50,3	56,4	43,2	44,2
Частка капітальних інвестицій коштів державного і місцевих бюджетів у капітальних інвестиціях всього (%)	12,64	12,63	13,98	18,99	17,53

Показники	2018	2019	2020	2021	2022
Власні доходи	263,4	300,2	311,3	377,5	418,1
Міжбюджетні трансферти	299	260,3	160,2	203,2	137

Здобувачі вищої освіти виявили ґрунтовні теоретичні знання у сфері формування державного бюджету України та його перерозподілу у межах фінансової системи. Зокрема, Яковець Олександра представила екзаменаційній комісії кваліфікаційну роботу на тему: «Бюджетний дефіцит: причини, види та шляхи оптимізації», Василяк Оксана презентувала власні дослідження на тему: «Формування дохідної частини державного бюджету України та напрями його удосконалення».

Питання формування бюджетів органів місцевого самоврядування України та напрями їх вдосконалення були розглянуті у роботі здобувача Киричука Вадима.

МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ В УМОВАХ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ

Здобувач групи ФМДП-22-1:
Киричук Вадим Володимирович
Науковий керівник:
к.е.н., доц. Скрипник Галина Олександрівна

Ірпінь - 2024

Рис. 3. Місцеві бюджети в структурі Зведеного бюджету України без урахування міжбюджетних трансфертів, %

Рік	Відсоток
2017	22,8
2018	22,3
2019	23,3
2020	22,6
2021	22,8
2022	24,4

Рис. 4. Динаміка частки міжбюджетних трансфертів у доходах місцевих бюджетів України, млрд. грн

Рік	Бюджетні доходи місцевих бюджетів	Міжбюджетні трансферти
2018	263,4	291
2019	300,2	263,3
2020	311,3	162,2
2021	377,5	243,2
2022	418,1	137

Перспективи формування місцевих бюджетів в умовах децентралізації влади із використанням зарубіжного досвіду:

- Зміна статі податку з доходів фізичних осіб із загальнодержавного на місцевий;
- Введення податку на розкіш;
- Розширення повноважень місцевих органів самоврядування у сфері адміністрування податків;
- Розробка та реалізація регіональних програм підтримки інноваційного розвитку та інвестиційної привабливості, а саме:
 - підтримка інноваційної активності на рівні підприємств;
 - фінансування інноваційних проєктів на рівні держави – приватного партнерства;
 - використання податкового стимулювання інноваційної активності на рівні регіону;
 - створення наукових осередків із залученням безпосередніх виробників продукції або послуг;
 - формування інноваційно конкурентного середовища;
 - покращення умов для інтеграції інвестицій в інноваційні розробки (надання ділянок, приміщень, гарантій тощо).

Шевчук Олександра у процесі дослідження розглянула основні макроекономічні чинники впливу на формування середньострокових бюджетних прогнозів, здійснила аналіз практики бюджетного прогнозування в країнах Європейського союзу, надала рекомендації щодо їх використання в Україні.

Дипломна робота
МАКРОЕКОНОМІЧНІ ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ СЕРЕДНЬОСТРОКОВИХ БЮДЖЕТНИХ ПРОГНОЗІВ
Виконала студентка групи ФМДП-22-1 Шевчук Олександра

КЛЮЧОВІ МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ УКРАЇНИ

- 45%** Падіння ВВП на мільярд 2022 року реальний ВВП стабілізувався на позначці 7-7,6% від довоєнного рівня
- 44%** Інфляція Річна інфляція у вересні 2023 року зменшилася до 7,1%. Прогноз інфляції на 2024 рік був гаданий з 8,5% до 9,8%
- 71,6%** Державний борг до ВВП Україна отримала 60,2 млрд доларів у вигляді грантів та пільгових кредитів до липня 2023 року
- 1,66 млн** безробітних У січні 2023 року кількість безробітних була 1,66 млн осіб, з них чоловіки склали 30%, жінки – 70%
- 7 млн** Міграція Війна спричинила міграцію близько 7 мільйонів українців, що скоротило чисельність працездатного населення з 16,7 млн у 2021 році до 12,4 млн у 2023 році.

Практики середньострокового планування країн ЄС

- Словаччина:** не досягла своїх фінансових цілей прогном 2019-2021 років по вказівку МВФ. Словаччина покращила міжгосподарювання та фінансову структуру бюджету, створивши 0,8 відсоткових пунктів, а в разі зростання щодо інфляції – 0,8 відсоткових пунктів.
- Франція:** Після пандемії 2020 року анулюючи бюджетні витрати на економіку та енергетику в Україні і привнесла до ринку зростаючі ціни на енергоносії та сировину, але доказали підтримку програмі енергії, яка є найбільш сприятливою зміною сектору економіки.
- Франція:** Дефіцит загального державного управління скоротився до 4,7% ВВП у 2022 році з 8,5% у 2020 році та 9% у 2020 році. Методика МВФ є повністю інтегрованою в бюджетну систему Франції, але можуть певні труднощі в прогнозованості. Варто згадати, що процес програмування витрат був використаний інструментом, коли його обговорювали з МВФ.

Рекомендації для покращення середньострокового бюджетування

- Підвищення здатності до вироблення точних макроекономічних та бюджетних прогнозів.
- Адаптація галузевих бюджетних програм та інвестиційних проєктів.
- Затягнення незалежних фінансових інституцій.
- Впровадження методології планування бюджету на базі середньострокових бюджетних рамок (МБВ).
- Мотивація для ефективного використання бюджетних коштів.

Екзаменаційна комісія акцентувала увагу на актуальності дослідження проблеми соціального забезпечення в Україні та можливості імплементації світового досвіду до сучасних реалій. Вітчизняну практику та світовий досвід пенсійного забезпечення

розглянув у власному кваліфікаційному дослідженні здобувач Олійник Микола. Безпалько Тетяна презентувала кваліфікаційне дослідження на тему: «Соціальний захист населення в Україні: стан та перспективи розвитку».

Пенсійна система України

Розподільча	Державне забезпечення	Об'єктивна накопичувальна	Недержавне забезпечення	Добровільна накопичувальна
Більш призначено: населення отримують пенсії дієчим пенсіонерам, жодного накопичення грошових коштів не відбувається	Освоєний зміст діяльності: Тобто працює! перераховують кошти із зарплат робітників на індивідуальні пенсійні рахунки. Дані кошти збільшуються за рахунок інвестиційного прибутку	Приватні особи і компанії здійснюють добровільні внески на індивідуальні пенсійні рахунки учасника в ПФУ. Кошти зростають за рахунок інвестиційного прибутку		
Суб'єкти				
Пенсійні фонди України		Недержавні пенсійні фонди	Недержавні пенсійні фонди	
- ССВ (22%) - Збори до ПФУ - Дотації з Держбюджету		- Об'єктивні пенсійні внески (2-7% від зарплатної плати) - Інвестиційний прибуток	- Індивідуальні та/або корпоративні внески - Інвестиційний прибуток	

Типи систем пенсійного забезпечення у країнах світу

Тип системи	Країни
Обов'язкова система	США, Канада, Франція, Швеція, Швейцарія, Японія, Італія, Бразилія, Греція
Добровільна система	Франція, Великобританія, Данія, Нідерланди, США, Чехія, Австрія
Тривале життя	Латвія, Угорщина, Кіпр, Іспанія, Польща, Хорватія, Україна

Соціальний захист населення в Україні є важливою складовою соціальної політики, спрямованою на покращення якості життя громадян та забезпечення їхньої соціальної безпеки. Держава регулює цю систему та розробляє закони та програми для забезпечення рівних можливостей та захисту прав усіх громадян, незалежно від їх соціального статусу, віку чи інших критеріїв.

Соціальний захист - це система державних та приватних програм і послуг, спрямованих на забезпечення основних потреб громадян у сферах, таких як охорона здоров'я, освіта, медичне страхування, пенсії, житло та соціальні послуги. Деталі цих систем можуть суттєво відрізнятися в різних країнах, але вони спрямовані на гарантування гідних умов життя та соціальної справедливості

Початок конфлікту в Україні в лютому 2022 року спричинив безпрецедентну гуманітарну кризу, яка мала руйнівний вплив на населення, інфраструктуру та економіку країни, що призвело до тисяч втрачених життів і друге за величиною переміщення в Європі за час Другої світової війни.

Відповідно до останніх даних Управління Верховного комісара ООН у справах біженців за 2023 рік, наразі в Україні перебувають:

- понад 5 мільйонів українських біженців
- 6,2 мільйона внутрішньо переміщених осіб
- 3 мільярдів євро
- мабуть 20% людей польового віку

Через конфлікт 17,7 мільйонів людей потребують захисту, притулку та їжі, а приблизно 11,1 мільйона людей відчувають нестачу їжі всередині країни.

Головні моделі європейських пенсійних систем

Тип	Країни	Особливості	Переваги	Недоліки
Модель О. Бесмарка	ФРН, Франція, Австрія, Бельгія, Швейцарія, Греція	Модель ґрунтується на солідарній відповідальності роботодавців, робітників і держави. Фінансування - закладки внескам працюючих громадян, котрі пропорційно розподіляються між пенсіонерами за допомогою функціонування додаткових накопичувальних механізмів.	Високий коефіцієнт заміщення	Залежність від демографічних чинників і стабільності праці
Модель У. Бекеріджа	Велика Британія, Ірландія, Нідерланди	Фінансування - закладки введено спеціального окладового платежу. При цьому, розшири фінансування, залежно від пенсійного рівня, розподіляється між державою, роботодавцем і робітником; база пенсії ґрунтується державою і національній страховій мінуму, страхова частина - формується роботодавцем, частково працівником в межах професійної системи страхування, добровільне страхування - закладки власним накопиченням працівника.	Найвища гарантована державою базова пенсія	Низький коефіцієнт заміщення
Скандинавська модель	Швеція, Фінляндія, Норвегія, Данія	Фінансування проводиться, переважно, закладами оподаткування, але, деяку роль відіграють і страхові внески суб'єктів господарської діяльності і громадян.	Високий рівень соціальної захищеності	Високий рівень економічного розвитку

Кафедра публічних фінансів щиро вітає здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня з успішним захистом кваліфікаційних проектів. Бажаємо нашим випускникам мирного неба над головою та професійних здобутків!